

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0021/2011

2.2.2011

SOOVITUS

Ettepanek võtta vastu nõukogu otsus, millega lubatakse tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas
(KOM(2010)0790 – C7-xxxxxx – 2010/0384(NLE))

Õiguskomisjon

Raportöör: Klaus-Heiner Lehne

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

SISUKORD

Lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOME GA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5	
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	10

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega lubatakse tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas (KOM(2010)0790 – C7-xxxxxx – 2010/0384(NLE))

(Nõusolek)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus, millega lubatakse tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas (KOM(2010)0790);
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 329 lõikele 1 (C7-xxxxxx);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 74g ja artikli 81 lõiget 1,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni soovitusi (A7-0021/2011),
- A. arvestades, et komisjon võttis 2000. aastal vastu ühenduse patenti käsitleva nõukogu määruse ettepaneku (KOM(2000)0412); arvestades, et see ettepanek sisaldas kuut peatükki: i) I peatükk üldsätete kohta, ii) II peatükk patendiseaduse kohta, iii) III peatükk ühenduse patendi pikendamise, aegumise ja kehtetuks tunnistamise kohta, iv) IV peatükk ühenduse patendiga seotud kohtuasjade kohtualluvuse ja menetlusnormide kohta, v) V peatükk mõju kohta siseriiklikule õigusele ja vi) lõppsätted;
- B. arvestades, et ettepanek põhines EÜ asutamislepingu artiklil 308, mille vastuvõtmiseks oli vaja konsulteerimist parlamendiga ja nõukogu ühehäälsel otsust;
- C. arvestades, et Euroopa Parlament kiitis 10. aprillil 2002. aastal¹ nõuandemenetluse alusel komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
- D. arvestades, et peagi selgus, et mõnedel liikmesriikidel oli spetsiifilisi probleeme, mistõttu neil ei olnud võimalik esildatud määrust heaks kiita; arvestades, et mõned liikmesriigid ei saanud nõustuda ühenduse patendi tõlkimise korraldusega, mistõttu nõukogu jõudis järeldusele, et tõlkimise korralduse probleemi tõttu ei suuda nõukogu saavutada komisjoni ettepaneku suhtes poliitilist kokkulepet, kuna puudub üksmeel;
- E. arvestades, et 9. jaanuaril 2006 käivitas komisjon arutelu tulevase patendipoliitika üle Euroopas, millele parlament vastas oma 12. oktoobri 2006. aasta resolutsiooniga²;
- F. arvestades, et arutelu algatati nõukogus uuesti pärast komisjoni teatise „Euroopa

¹ ELT C 127 E, 29.5.2003, lk 526.

² ELT C 308 E, 16.12.2009, lk 169.

patendisüsteemi edendamine”¹ vastuvõtmist 2007. aasta aprillis;

- G. arvestades, et 4. detsembril 2009 võttis nõukogu vastu tulevase patendisüsteemi peamiseid tunnusjooni käsitlevad järeldused, mille kohaselt patendisüsteem põhineb kahel sambal: i) patendivaidluste lahendamise ühtse süsteemi loomine ja ii) ELi patendi loomine, mis oleks õiguslik vahend kogu ELis kehtivate patentide andmiseks; arvestades, et nõukogu oli seisukohal, et need järeldused peaksid moodustama osa lõplikust üldlepingust, mis käsitleb meetmete paketti tugevdatud patendisüsteemi jaoks Euroopas, mis hõlmab Euroopa patendi ja ELi patendi kohtu asutamist ja ELi patendi loomist, sealhulgas eraldi määrust tõlkimise korraldamise kohta, tugevdatud koostööd Euroopa Patendiameti ja liikmesriikide tööstusomandi õiguskaitse keskametite vahel ning vajalikus ulatuses Euroopa patendikonventsiooni muutmist;
- H. arvestades, et õiguslik alus ELi patendi loomiseks muutus Lissaboni lepingu jõustumisel 1. detsembril 2009 Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 118 kehtestamisega, mille kohaselt: „Siseturu rajamise või selle toimimise raames sätestavad Euroopa Parlament ja nõukogu seadusandliku tavamenetluse kohaselt meetmed selleks, et luua Euroopa intellektuaalomandi õigused, mis tagaksid intellektuaalomandi õiguste ühetaolise kaitse kogu liidus, ning kogu liitu hõlmava tsentraliseeritud loa andmise, koordineerimise ja järelevalve korra.”
- I. arvestades, et kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 118 esimese lõiguga saab ELi patendi luua Euroopa intellektuaalomandi õiguste kaitseks seadusandliku tavamenetluse kohaselt; arvestades, et kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 118 teise lõiguga tuleb selliste õigustega seotud keelenõuete kehtestamiseks järgida seadusandlikku eriminetlust, mis nõuab nõukogu ühehäälselt otsust;
- J. arvestades, et pärast Lissaboni lepingu jõustumist kinnitas komisjon oma 2000. aastal esitatud ettepanekut²; arvestades, et parlament kinnitas oma 2002. aasta seisukohta 5. mail 2010. aastal³ esimese lugemise seisukohana, et kiirendada menetlust ja anda nõukogule võimalus võtta oma 4. detsembri 2009. aasta järeldused ametlikult üle nõukogu seisukohta, mis oleks teiseks sammuks seadusandlikus tavamenetluses; arvestades, et nõukogu ei võtnud oma järeldusi seisukohta üle ning seetõttu ei saa jätkata tööd ELi patendiga komisjoni 2000. aasta ettepaneku alusel;
- K. arvestades, et 30. juunil 2010 võttis komisjon vastu ettepaneku võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Liidu patendi tõlkimise korraldamise kohta⁴, mis põhineb Euroopa Patendiameti kehtival keelekorraldusel;
- L. arvestades, et vaatamata nõukogu mitmele läbirääkimisvoorule 2010. aastal, kinnitati konkurentsivõime nõukogu 10. detsembri 2010. aasta kohtumisel, et on ületamatud takistused, mis muudavad tõlkimise korralduse ühehäälsel otsusel vastuvõtmise võimatuks

¹ KOM(2007)0165.

² KOM(2009)0665.

³ Euroopa Parlamendi 5. mai 2010. aasta resolutsioon Lissaboni lepingu jõustumise mõju kohta käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele (KOM(2009)0665) – „koondteatis”. (Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0126).

⁴ KOM(2010)0350.

praegu ja lähituleviks, ning et võimatu on saavutada mõistliku aja jooksul aluslepingute vastavaid sätteid kohaldades esildatud määruste eesmäärke kehtestada ühtne patendikaitse;

- M. arvestades, et mitu liikmesriiki väljendasid oma valmisolekut kaaluda võimalust kehtestada ühtne patent tõhustatud koostöö raames;
- N. arvestades, et üle üheksa liikmesriigi on teatanud oma kavatsusest alustada tõhustatud koostööd ühtse patendikaitse loomise valdkonnas ning esitanud komisjonile taotluse vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 329 lõikele 1, ning seejärel on komisjon esitanud nõukogu otsuse ettepaneku tõhustatud koostöö lubamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas;
- O. arvestades, et parlament on kontrollinud, kas Euroopa Liidu lepingu artiklis 20 ja ELi toimimise lepingu artiklites 326–334 sätestatud nõuded on täidetud;
- P. arvestades, et vastavalt ELi lepingu artiklile 20 võivad vähemalt üheksa liikmesriiki, kes soovivad omavahel sisse seada tõhustatud koostöö valdkonnas, kus liidul ei ole ainupädevust, kasutada liidu institutsioone ja teostada liidu pädevust, kohaldades õiguslikult järjepideval viisil aluslepingute asjakohaseid sätteid, arvestades piiranguid ja järgides korda, mis on sätestatud nimetatud artiklis ja ELi toimimise lepingu artiklites 326–334;
- Q. arvestades, et ühtse patendikaitse loomine ei sisaldu ELi toimimise lepingu artikli 3 lõikes 1 sätestatud liidu ainupädevuste loetelus; arvestades, et Euroopa intellektuaalomandi õiguste loomise õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 118, milles osutatakse konkreetselt siseturu rajamisele ja toimimisele, mis on ELi toimimise lepingu artikli 4 kohaselt üks liidu jagatud pädevustest; arvestades, et seega ei kuulu ühtse patendikaitse loomine koos kohaldatava tõlkimise korraldusega liidu ainupädevuste valdkonda;
- R. arvestades, et tõhustatud koostöö aitab eelkõige edendada ELi eesmäärke, kaitsta tema huvisid ja tugevdada integreerumisprotsessi ELi lepingu artikli 20 tähenduses, kui võtta arvesse komisjoni mõjuhinnangut seoses eelmainitud 2010. aasta ettepanekuga võtta vastu määrus Euroopa Liidu patendi tõlkimise korraldamise kohta, selles mõjuhinnangus juhitakse tähelepanu, et puudub ühtne patent, mis tagaks patendikaitse kogu ELis, ning selle tulemuseks on killustatud patendisüsteem; arvestades, et selle killustatuse põhjuseks on eri liikmesriikides Euroopa patentide jõustamise keerukus ja kulukus, mis võib ulatuda kuni 40%ni patenteerimise üldkuludest Euroopas; arvestades, et ühtse patendikaitse loomine rühmale liikmesriikidele tõstaks patendikaitse taset, andes võimaluse hankida ühtne patendikaitse kõigi osalevate liikmesriikide territooriumil ning kõrvaldades neil territooriumidel patendikaitsega seonduvad kulud ja keerukuse, see edendaks teaduse ja tehnoloogia arengut ning siseturu toimimist;
- S. arvestades, et selle algatuse varasemate etappide põhjal on näha, et kavandatav otsus on esitatud viimase võimalusena ning et liit ei ole võimeline koostöö eesmäärke mõistliku aja jooksul saavutama;

- T. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklite 326–334 nõuded on samuti täidetud; arvestades, et tõhustatud koostöö aitab kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, sest see kõrvaldab kaupade vaba liikumise takistused, aitab tegelda patendiõiguse rikkumistega ja võib suurendada nende leiutajate hulka, kes taotlevad kogu liidus kehtivat patendikaitset, tagab kõigile leiutajatele, innovaatilistele ettevõtetele ja patendiomanikele võrdse juurdepääsu ühtsele patendikaitsele, olenemata sellest, kas nad on pärit osalevatest või mitteosalevatest liikmesriikidest, loob täiendava vahendi, mis on kättesaadav kõigile patendiomanikele kogu liidus, parandab innovaatiliste ettevõtete raamtingimusi kogu liidu ulatuses ning kõrvaldab osalevate liikmesriikide praeguse killustatuse, mis tuleneb nn patendiõiguse piiridest liikmesriikide vahel;
- U. arvestades, et tõhustatud koostöö selles valdkonnas vastab aluslepingutele ja liidu õigusaktidele, sest see ei mõjuta liidu õigustikku, kuna siiani on vastu võetud vaid mõned liidu õigusaktid ELi toimimise lepingu artikli 288 tähenduses ning ükski neist ei käsitle kogu liidus ühtset kaitset pakkuva Euroopa intellektuaalomandi õiguse loomist; arvestades, et kui välja arvata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 1998. aasta direktiiv 98/44/EÜ biotehnoloogialeiutiste õiguskaitse kohta¹, ei ole patendiõigust liidu tasandil ühtlustatud, ning arvestades, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 1996. aasta määrus (EÜ) nr 1610/96 taimekaitsevahendite täiendava kaitserertifikaadi kasutuselevõtu kohta² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 469/2009 ravimite täiendava kaitse tunnistuse kohta³ käsitlevad patenditähetaegade pikendamist teatud liiki patenditud objektide puhul; arvestades, et tõhustatud koostöö patentide valdkonnas ei põhjustaks diskrimineerimist, sest juurdepääs ühtsele patendile oleks avatud kõigile patendisüsteemi kasutajatele kogu liidust;
- V. arvestades, et tõhustatud koostöös austatakse mitteosalevate liikmesriikide õigusi, pädevusi ja kohustusi, kuna võimalus hankida ühtne patendikaitse osalevate liikmesriikide territooriumil ei mõjуста patendikaitse kättesaadavust ega tingimusi mitteosalevate liikmesriikide territooriumil;
- W. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 328 lõikes 1 on sätestatud, et tõhustatud koostöö on kõikidele osaleda soovivatele liikmesriikidele igal ajal avatud; arvestades, et komisjon ja tõhustatud koostöös osalevad liikmesriigid peaksid algusest peale ja jätkuvalt toetama ning soodustama võimalikult paljude liikmesriikide osalemist;
- X. arvestades, et parlamendi nõusolek puudutab tõhustatud koostööd ja sellega ei määrata kindlaks, millised liikmesriigid koostöös osalevad;
- Y. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 333 lõikes 2 lubatakse nõukogul (või täpsemalt tõhustatud koostöös osalevaid liikmesriike esindavatel nõukogu liikmetel) võtta vastu otsus, mis näeb ette seadusandliku tavamenetluse kasutamise, selle asemel et kasutada ELi toimimise lepingu artikli 118 teise lõigu alusel seadusandlikku erimenetlust, mille kohaselt parlamendiga ainult konsulteeritakse,

¹ EÜT L 213, 30.7.1998, lk 13.

² EÜT L 198, 8.8.1996, lk 30.

³ ELT L 152, 16.6.2009, lk 1.

1. annab nõusoleku nõukogu otsuse eelnõule, ilma et see piiraks seda, millised on osalevad liikmesriigid;
2. kutsub nõukogu üles võtma ELi toimimise lepingu artikli 333 lõike 2 alusel vastu otsuse, mille kohaselt ettepanek võtta vastu nõukogu määrus tõhustatud koostöö rakendamise kohta ühtse patendikaitse loomise valdkonnas seoses Euroopa intellektuaalomandi õigustega seotud keelenõuete kehtestamiseks vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 118 teisele lõigule võetakse vastu seadusandliku tavamenetluse kohaselt;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	27.1.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 16 -: 5 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Dimitar Stoyanov, Diana Wallis, Cecilia Wikström, Zbigniew Ziobro, Tadeusz Zwiefka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Piotr Borys, Vytautas Landsbergis, Kurt Lechner, Eva Lichtenberger, Toine Manders, Arlene McCarthy